

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Rusko, Moskva

Jméno, příjmení: Růžena Henkrichová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Moskevská státní univerzita,
Filologická fakulta, katedra slovanských jazyků

Český jazyk na MSU:

V ak. roce 2020/21 se český jazyk se vyučuje jako povinný předmět v rámci 3 oborů: *Bohemistika*, *Matematická a počítačová lingvistika*, *Rusistika* – denní oddělení (magisterské a bakalářské studium). Po ukončení studia je vydán vysokoškolský diplom v oborech Český jazyk a literatura, Ruský jazyk se znalostí českého jazyka a Počítačová lingvistika se znalostí českého jazyka.

Obor *Bohemistika* zahrnuje jazyk, literaturu, reálie, odborný překlad, slovanské literatury, cizí jazyk – angličtina nebo němčina + od 3. ročníku 2. slovanský jazyk – srbštinu nebo polštinu.

Bohemistika se jako hlavní obor studuje ve 2. ročníku – denní oddělení (bakalářský studijní program), 2. ročníku (navazující magisterské studium)

Obor *Český jazyk* se také vyučuje jako první cizí jazyk v kombinaci s oborem *Matematická a počítačová lingvistika* v bakalářském studijním programu

V magisterském oboru se čeština vyučuje v oboru *Ruský jazyk a literatura*.

Český jazyk – zahrnuje předměty čeština jako cizí jazyk, odborný překlad, reálie, domácí četba.

Výuka na **denním oddělení** je od pondělí do soboty od 9.00 do 18.00 (výuka trvá 4 roky - **bakalářské studium**).

Výuka na **večerním oddělení** je od pondělí do pátku od 16.20 do 21.10 (výuka trvá 5 let - **bakalářské studium**).

V letošním ak. roce studium na večerním oddělení nebylo realizováno.

Magisterské studium trvá 2 roky a je realizováno pouze jako **denní studium**.

Lektor vyučuje na denním oddělení (bakalářský studijní program), vede konverzaci v českém jazyce a předmět *Čtení domácí četby* v 2. ročníku denního odd., (v oborech bohemistika a počítačová lingvistika), v 1. a 2. ročníku (magisterský studijní program) lektor vyučuje gramatiku a konverzaci v českém jazyce.

V roce 2008 vznikla filiálka **Moskevské státní univerzity v Baku** (Ázerbajdžan, <https://www.msu.az/>). Součástí MGU Baku je i filologická fakulta. Na Filologické fakultě v Baku je vyučována čeština v kombinaci s anglickým jazykem v magisterském studijním programu. Filologická fakulta MGU zajišťuje výuku na FF MGU v Baku personálně. V praxi to vypadá tak, že z katedry slovanských jazyků odjíždí na 1 měsíc jeden učitel a vyučuje český jazyk – celkem 2–3 učitelé za semestr. Pokud do Baku odjede učitel praktického českého jazyka, lektor zastupuje kmenového učitele na domácí univerzitě, tj. na FF MGU, ve všech ročnících.

Lektor na filiálku MSU v Baku (Ázerbajdžán) nejezdí, protože lektor je zaměstnán na základě mezistátní (bilaterální) smlouvy mezi ČR a RF.

Výuka v Baku byla realizovaná online od března 2020, v tomto formátu výuka pokračovala i v ak. roce 2020/21.

Krátký přehled:

Bakalářské studium:

bohemistika 2. ročník - (denní oddělení) 8 studentů

počítačová lingvistika 3. ročník - (denní oddělení) 5 studentů

rusistika 2. a 3. ročník 13 studentů

Magisterské studium:

bohemistika 2. ročník - (denní oddělení) 5 studentů

rusistika 1. ročník 12 studentů

Délka vyučovací hodiny: 90 minut

Zimní semestr: výuka probíhala prezenčně (praktická jazyková cvičení a jiné semináře), přednášky online, od 16. 11. do 21.12. 2020 se přešlo na online výuku.

Letní semestr:

Výuka probíhala prezenčně po celý semestr (praktická jazyková cvičení a jiné semináře), přednášky byly pouze online.

Lektorka musela učit online z území ČR v průběhu celého akademického roku.

Mimoškolní akce: Vánoční večírek proběhl v online režimu – tentokrát byl určen pro celou slovanskou sekci, další tradiční akce se nekonaly z důvodu pandemie covid-19.

Další činnost lektorky:

V ak. roce 2020/21 byla činnost lektorky omezena pouze na konzultace studentů ohledně LŠSS a jiných stáží na univerzity v ČR.

Věk studentů se pohybuje mezi 17-21 lety (bakalářské studium) a 21-23 lety (magisterské studium).

Organizace výuky:

Zimní semestr: 2. 9. 2020 do 21.12. 2020

Zápočtový týden: od 23.12. do 30.12. 2020

Zkouškové období od 4. 1. do 25. 1. 2021

Letní semestr: 8. 2. 2021 do 20. 5. 2021

Zápočtový týden: 21. 5. do 31. 5. 2021

Zkouškové období od 1. 6. do 25. 6. 2021 (od 15. 6. 2021 zkouškové období proběhlo online formou)

Podmínky pro výuku:

Pro online výuku: počítač, internet a programy Skype, Zoom, použití sociální sítě Vkontate.

Prezenční výuka: tabule (bez křídly), židle a stůl pro učitele, lavice, technika není k dispozici (kromě 5 specializovaných učeben), problémy s vytrženými zásuvkami, v zimních měsících často bývají problémy s topením, protože budova fakulty je v havarijním stavu.

Pedagogický sbor:

Sekce českého jazyka a literatury je tvořena 4 vyučujícími. specializace český jazyk: **Artom Indyčenko** vyučuje morfologii českého jazyka, lexikologie ČJ, slovtvorbu ČJ, stylistiku ČJ, dále na bohemistice působí docent **A. I. Izotov** - vede specializované předměty, např. český národní korpus, **N. V. Vorobjova** (praktický český jazyk), docentka **E. N. Koftun** (česká literatura 19. stol., 20. stol., reálie ČR).

Učební materiály:

K výuce praktického českého jazyka se v 1., ve 2. a 3. ročníku používá *Učebnik cheshskogo jazyka*, (1. a 2. díl) A. G. Shirokovové, dále *Cvičení z gramatiky a lexikologie* (1. a 2. díl) od A. Trnkové (hlavní

učebnice), dále užíváme řadu učebnic, které byly vydány na FF UK v Praze. U studentů rusistiky se používá učebnice *Communicative Czech 1, 2, Krok za krokem* (učebnice a pracovní sešit) Lídy Holé, dále *Czech it up* (učebnice a pracovní sešit). Ve vyšších ročnících se pracuje s aktuálními publicistickými texty a pořady (zdroje jsou www.idnes.cz, www.lidovky.cz, www.czechtourism.cz, www.ceskatelevize.cz). Studenti 5. a 6. ročníku se věnují především politickému překladu, dále překladu právnických textů.

Ubytování a životní podmínky:

Univerzita lektorovi poskytuje ubytování na koleji v hlavní budově MGU. V ak. roce 2020/21 z důvodu nepřítomnosti lektora (uzavřené hranice RF) univerzita lektorovi ubytování neposkytovala.

Univerzita poskytuje bezplatně jen jednu místnost v bloku a o sociální zařízení se musí lektor dělit se svým spolubydlícím (nejčastěji se jedná o jiného zahraničního lektora). Pokoj je bez kuchyně a disponuje pouze základním vybavením (skříň, stůl, židle, polička na knihy, postel). Ubytování na univerzitě je v průběhu akademického roku zdarma, v období letních prázdnin (červenec, srpen) lektor za ubytování platí. Podmínky na koleji jsou velmi skromné. Přístup na kolej je omezený – lektor neustále musí u sebe nosit propustku, návštěvy se mohou zdržovat pouze do 23 hodin, lektor si může pozvat pouze 2 hosty denně, více není podle kolejního řádu povoleno. Návštěva příbuzných se taky nepovoluje. V době pandemie jsou veškeré návštěvy zakázané.

Brno 18.července 2021

Mgr. Růžena Henkrichová